

Nr. 55

12. november 1941.

Nye dødsdommer.

Det meddeles at den tyske krigsrett nå har avsagt dom i den såkalte "Ålesundssak" og at det er avsagt 5 nye dødsdommer - nemlig over ing. Tønnes Winther, radiotelegrafist Sigurd Johansen, direktør Rolv Lea, o.s. sakf. Thorsvik og politibetjent Eriksen. Wiggo Widenør har fått tukthus i 10 år og ingeniør Skappel i 5 år. To ble frifunnet. Det skal være innsendt andragende om benådning for de dødsdømte. Det meddeles videre at nye dødsdommer kan ventes i ukene framover når de andre skal opp - nemlig "Sandefjord-saken", som begynte i denne uke og senere "Arendals-saken". Og allikevel taler tyskerne om "civilisasjon" og sitt "storsinn". Hadde Tyskland virkelig vært så mektig som de søker å gi det utseende av, burde man kunne vente litt mere menneskelighet og overbærenhet. Men kanskje det begynner å forstå at spillet er tapt og at det er krampetrekningene som begynt.

Idrettsfronten holder. Nettopp nå som vi normalt skulle stå foran en ny vintersesong, forsøker NS. etter ordre fra tyskerne, å blåse liv i idretten. Den gjeller bl.a. å få norske tropper til å delta i Tyskland som et uttrykk for Norges Takknemmelighet for befrielsen. Slik skal også det norske fotballags reise været utnyttet, men laget har bare hatt noen få hundre tilskuere til hver av sine tre kamper, som de har tapt allesammen. Men NS. har fått ordre om å gå videre. Vi husker idrettsføreren Reichbo Kjennerud som tok seg av idretten "for å redde den fra politikken" - med det resultat at han nå selv er innmeldt i NS. sammen med sine medarbeidere i Idrettsforbundet, hvor en flerhet av medlemmene at på til er gått inn i hirdbærmen. Den tyske hitlerhilsen er obligatorisk ved alle samme komster. Og nå arbeides der for å få istann en vintersesong. "Idrettsføreren" har vært på Kongsberg for å få hoppere til å gå i ttening for Garmisch eller et annet tysk propagandasteyne. Han lover at idrettsmenn skal få konkurrere fritt, men holder selvsagt ikke ord. De som går i ttening vil bli tatt ut til en Tysklandsreise, og de som ikke starter, blir stemplet som sabotører og straffet deretter. Derfor må ingen innlate seg på noen form for konkuransesport under NS. ledelse. Og husk våre 7 fremragende idrettsmenn som er disket for livstid: bryterne Stokke, Solsvik Coch og Carl Christiansen, skiløperne Lars Bergendahl og Birger Ruud, og skøyteløperen Harry Haraldsen. Disse er satt utenfor av tyskerne - derfor må alle norske idrettsmenn nå selv sette seg utenfor nazi-idretten. Det beste og sikreste er nå å melde seg ut av sine foreninger. Men hold kondisjonen i orden til dagen kommer.

Ingen tipping. Ingen god nordmann må delta i tippingen. Med den landskforreder Charles Hoff som direktør, vet man hvad tippe-selskapet er. Dette er Hoff's 5. stilling i "den nye tid". Han er ansatt av Deutsche Zeitung, Kringkastingen, er "idrettsråd" i de artementet og Hirdidrettsfører. Hans inntekt er 35.000 kroner. Husk at minst 95 % av det som st om sport i Osloavisene er løgn. Det er nazister som skriver om sport nå. Værst er det i "Svarta" hvor Storm Sørlie bolttrer seg, han som var ubrukelig i Dagbladet i gamle dager.

Arrestasjoner har det vært litt mindre av i det siste. Skipsreder Fearnal som ble arrestert, slapp ut igjen etter noen dager, men kom inn påny. Den unge skuespiller ved Carl Johan teatret, Frank Robert, er sluppet ut etter tre måneders fengsel - mot meldeplikt. Sangeren Jonas Brunvold er kommet ut av fengslet etter en måned.

De britiske flyangrep på Oslo og langs fjorden var meget kjærlomme. Det hadde alarm fredag morgen den 7. fra kl. 5.40 til 7.10, lørdag morgen fra kl. 5.10 til kl. 7.10, lørdag middag fra kl. 14.50 til 15.20 og søndag middag den 9. fra kl. 14.15 til kl. 15.15. Fredag morgen ble det skutt ned et fly som ganske riktig var britisk, men flyet falt ned på en tollkrysser med 9 tyskere ombord. To av disse ble hårdt såret brakt til sykehus, to ble drept på stedet, og de fem vet man intet bestemt om. Det er imidlertid utenkkelig at de har klart seg, for båten ble sprengt i småbiter. En politimann som hadde fortalt at flyet var tysk er arrestert. Flyene skal ha skadet tyskeskip ute i fjorden, og dessuten strødd miner både i indre og ytre fjor. Selv Bygdöferjene måtte innstille en tid etter angrepene, og lørdag var fjorden sperret helt til Larvik.

Biskop Berggrav har utgitt en bok som heter "Mannen Jesus, sjelesörgeren". Gjennom NS har tyskerne nedlagt forbud mot at boken anmeldes, avvertes eller omtales. De kvier seg for å stoppe en bok som denneså midt under krigstøtet mot udueligheten. Professor Hallesbyes bok "Et livssagn" er stoppet.

"Regiment Nordland" har hatt mange store tap. Nå har tyskerne sluttet å underrette foreldre eller foresatte til guttene - og andre som allikevel får beskjed, blir forbudt å avvertes dødsfallet. Bare i september var det ca 50 slike dødsfall.

"Vår tids riddere" Da hirden skulle reise fra Oslo søndag den 2. nov. etter sin münstring, skulle en god del avsted med toget fra Vestbanen til Telemark og Sörlandet kl. 18. Skikkelige folk som skulle reise med det samme tog, måtte stå i kö en times tid og ble da henvist til den eneste vogn. Resten av toget var forbeholdt hirden og andre tyskere. Men like før toget skulle gå, ga hirden ordre om at også den norske vogn skulle römmes og dermed ble de alminnelige reisende henvist til en uoppvarmetbrekkvogn, hvor de måtte stå rett opp og ned i opptil 8 timer kvinner med små barn og gamle folk - mens hirden breiet seg.

"Tysker-jentene" som nå ligger på hudavdelingen for veneriske sykdommer sies å tilhöre organisasjonen "Krank durch Freude" eller "Deutsche Lust-Waffe".

"Årets julebok" Tyskerne skal trykke en julebok i 200000 ekapl. Dette verk skal selvsagt gå foran alt annet og flere bokbinderier har fått ordre om å overta sin andel. Derved vil mange norske julebøker som ellers skulle ha vært innbundet, bare bli heftet. Også "julebåten" har tyskerne begynt å forberede. Norske emballasjefabrikker har fått ordre om å levere flere hundre tusen pakker som skal rumme et bestemt antall gaver, vistnok også 1/2 fl. akevitt. Om også de andre gaver blir norske vet vi ikke. Et forlag i Stavanger hadde sendt ut noen morsomme, norske julekort med nisser med lange toppluer og sløyfer og flagg. En slik utfordring tälte ikke den nye tids herrer og hele opplaget ble inndratt.

En "Hirdsangbok" skal utkomme med melodier av nazistkomponistene Per Reiderson, M. Moaritz Ulfstads, Trygve Torjussen og Jim Johannsson og naturligvis gamle Singing et utmerket tiltak, for hirden kan sannelige trenge å lære å synge.

En kulturpersonlighet må han være den nye sjefsekretär Arne Paus Paussett byråsjef i kulturdepartementet m.m. På veggen har han et foto av en tysk sparkepike som har skrevet noen ord til "min sanselige og umättelige Arne". Og dette er selsagt lille Arne meget stolt av.

Den rette mann på den rette plass. Direktör Alf Whist er av selveste Förereren utnevnt til "ombudsmann" for næringslivet. Vi gratulerer! Men vi skulle gjerne ha sett NTB gjenoppfriske Whists flerårige virke i Norske Lloyds, da vel 300 000 kr. ble borte mellom hans hender. Og hvorfor ikke nevne den lönsomme forretning han drev i Paris för krigs-en forretning av slik art at det franske politi måtte belönne hr. Whists kontorsjef med fengsel i 1 1/2 år mens Whist selv slo seg med en kjærlig mullet. Utten dette var Whist

direktør i Værkerne, har man kunnet se nolets vilkår titt og onto uten for hans privatbeting på Abbedieengen. Var det ikke bare plutskrater og jössinger som sørget for velfylte lagre?

Forholdene i Italia. Svenske reisende som har besøkt Italia i den siste tid kan meddele at landet deler skjebne med de andre okkuperte land i Europa. Tyskere i uniform og sivil sauser rundt over alt og befolkningen blir mer og mer bitter. Det meldes endog at Italienerne er satt utenfor i den grad at de ikke engang får lov til å betjene sitt eget luftskyts. De britiske senkninger eller beskaigelse av 24 skip i Middelhavet på tre døgn og de stadige bombardementer av italienske byer, har været hårde slag for den italienske moral. Og hva betyr tausheten omkring Mussolini!

"Norcaf" det sterkt oppreklamerte kaffe-surrogat er nå helt og holdent i hendene på nazister. Det leges av et konsortium som dirigeres bl.a. av den nye kommissar i Norges Handelsstands Forbund, mannen med det betegnende navn Bånerud. Ved siden av seg har han et par mildest talt stripete herrer somvi i denne omgang skal undlate å nevne ved navn.

Var forsiktig med radioapparatene dere som har beholdt dem i Det foretas stadig rassaer-og selv gode nordmenn som har hatt anledning til å lytte hos en bekjent, har hatt vanskelig for å holde tett, med det resultat at det har gått galt. Videre heter det at NS statspoliti har begynt å visitere folk på gaten om nettene, antagelig for å knipe "avisbud" for vårt blad og andre. Var derfor til det ytterste forsiktig. Det illegale arbeide har større betydning og verdi nåmere enn noensinne, idet vårt dagspresse nettopp er gjenstand for hårdt press fra tyskerne.

Har De hørt om svensken som ville reise til Norge? Hans svenske landsmenn advarte ham og sa at svensker for öyeblikket ikke var særlig populære i Norge. "Å pytt" sa svensken, det er ikke nordmennene heller det" De hørte om telefonkatalogen i Oslo og trykkfeilen? Nå har NS sendt ut en brosjyre, hvor det er kommet en slem trykkfeil i selve titelen, den heter nemlig "Vi vet hva vi vil. Det er imidlertid grunn til å tro at tyskerne lar trykkfeilen passere, fordi de vet at alle her i landet forstår at det skulle ha stått "tyskerne" istedetfor "vi".

Trøndelag teater den ypperlige sene med så god ledelse gjennom mange år skal jubilere og programmet bestemmes i disse dager i -Oslo. Det er "K lt og Prop" som tar seg av saken-og selveste ministeren personlig skal til Trondheim i den anledning. Hva han skal gjøre der? Vi skal betrodem det: Han skal virkelig holde en tale. Det er jo flere dager siden sist Dessuten skal angiveren fra Chat Noir Willy Johannessen spille og Henrik Dahl, som tydeligvis gjør alt for penger, syne folkeviser. Teatrets utmerkede sjef Henry Gleditsch er satt helt utenfor-og det samme bør publikum sørge for.

Da Odd Fossum ble leder av landsorganisasjonen, var han en tid iforveien kommet inn til hovedstedens kafeer for å fiske etter en jobb i NS. Da var det ikke lenger bra nok å være handelsbetjent i Vaaler Samvirkelag hvor han forövrig gjorde underslag den tid han var konstituert som bestyrer. Han var ströket av sin fagorganisasjon for skyldig kontongent i to år, og nå truer han å straffe de medlemmer som ikke har betalt på to måneder. "Orden, rettferd..."

Kinoene i Oslo. Vi må innskjerpe av kinoene i Oslo og en rekke andre byer fremdeles er boykottet. Man kan til nöd se en norsk eller svensk film, men ingen god nordmann må se en eneste tysk eller italiensk film og helst bör man la være å gå i det hele tatt. Hygg dem hjemme og gå minst mulig ut i denne tid da vårt land er i krig og gode nordmenn skytes næsten daglig. Og tenk på alle dem i fengslene.

En forsmak på nyordningen som også er tiltenkt oss, fikk man gjennom et telegram fra Aftenpostens korrespondent i Berlin som skildret forholdene i de nyerobrede Rand-stater. Man vil kanskje huske at tyskerne

snakket om at de skulle befri disse land fra det russiske åk. Men ifølge dette telegram som uforvarende har passert den tyske sensur har tyskerne gått i gang med befrielsen på sin egen måte. Estland, Latvia, Litauen og Hvite Rutenia kallas allerede for generalkommissariater, og fra tysk hold sies det like ut "at man vil skape et verk som skal bestå i århundrer". Videre siterer vi ordrett etter Berling-Telegrammer (i Aftenpostens aften-nr for 4. nov.) "De tyske myndigheter går ut fra den kjennsgjerning at privat eiendom ikke eksisterer i Ostland da krigen begynte den 22. juni. A dette trekker man den konklusjon at ingen enkeltpersoner i Ostland kan stille rettskrav om tidligere eiendom, og ressonnerer man videre- etter- som det er tyske soldater som har befriet (!) Ostland fra Sovjet-Russland som skal overta hele den Sovjet-russiske formue. Den tyske stat overtar (!) med andre ord all eiendom i de baltiske stater". Det er rene ord for pengea. Det heter videre i telegrammet også at der skal innkalles jordbruksungdom fra Danmark og Holland til tysk tjeneste i disse "befridd" land.

Fra Bergen meldes om en del arrestasjoner. De kjente Bergens-Idrettsmenn brødrene Finn og Björn Blytt er arrestert, De er sønner av Joh. N. L. Blytt. Videre er cellisten Grieg i Harmonien arrestert.

En stor tysk destroyer har nå ligget flere måneder i flytedokk i Bergen etter en større skade. Man venter viktige deler opp fra Tyskland og slikt tar tid. Det er ikke meget som slipper forbi engelskmennene herborte.

Overformynderiene i Oslo og Akre fikk nylig beskjed fra Ordførerne om u-lukkende å benytte en bestemt aksjemegler, nemlig den sørgelig bekjente H Gude som nylig stiftet "Nasjonal Samlings Meglerorganisasjon", hvor han se- ble valt til formann fordi han var eneste medlem Oslo overformynderi klæg- tiljustisdepartementet og forsøkte å forklare at en slik fyr kunneman ikk- bruke. Og departementet måtte medgi at ordførerne neppe hadde adgang til å- gi slike påbud men ville allikevel innstendig tilråde overformynderiene å- følge henstillingen. I motsatt fall ble departementet nødsaget til å be- nytte den berømmelige oppfinnelsen av Riisnes om "Tjenestemenn" som et- ter sin politiske oppfatning ikke byr full garanti for etc."

Fra Stavanger har vi fått en detaljert skildring av den nye skjenselsdåd som er borte i forbindelse med et lærermøte hvor personalet ved alle byens skoler var i kommandert for å høre "skoleråden" lærer Hviding tale. Foredragsholderen som møtte i hirduniform var ekskortert av noen ut- søkte hirdbøller som opprørte meget arrogant. Forsamlingen hørte på tal- i sløv likegyldighet, inntil taleren kom inn på den angivelige korrupsjo- for NS tok fatt og snakket om "disse stortingsmennene som var villige ti- å evsette kongen og regjeringen hvis de bare kunne få beholde sin usle- gasje" Da avbrøt lektor, stortingsmann Natvig-Pedersen med: "Det er ikke s- hvortil forsamlingen applauderte kraftig Foredragsholderen som het Stra- (mens det var Hviding som ledet møtet) ga hirden ordre til å arrestere- lektoren. Denne forlangte imidlertid å bli arrestert av norsk politi. Sk- råden fikk dempet stemningen noe Og Natvig Pedersen skulle få anledning- å uttale seg etter foredraget. Dette gjorde han også på en nøktern og se- lig måte og sluttet med å si at alt dette hadde han sagt for til øverste- sjef for Gestapo som hadde frifunnet ham. Under hans tale gikk hirdfore- dragsholderen rundt i salen og trampet med sine heljern og stakk til slu- pkeringeren opp i ansiktet på Natvig-Pedersen og sa: "De sier altså at Reichskommissar Terboven lyver?" Natvig-Pedersen "Nei jeg sier det som har- virkelig er tilfellet. I mellomtiden var der tilkalt norsk politi som tok- Natvig-Pedersen med seg. Dette ble for meget for noen av hans kolleger- som forsøkte å stille seg foran ham, men også disse ble tatt med. Det va- lektor Åsmund Johannessen, Lektor Dahl Larsen, og gymnastikklærer Jon Öve- gaard. Utenfor lokalet ble også lektor Clav Røynås arrestert for "frimod- ytringer" Dagen etter ble de tre sistnevnte sloppet løs, men mandag 27. okt- ble lektorene Natvig-Pedersen og Johannessen sendt til fengsel i Oslo.

L7 mann som skulle til England er arrestert på Jæren. En kvinne var an- giver. Dagen før reiste en båt fra Tananger rett for nesen på tyskerne.